

V LIEGER LEKTUUR

'KITES, a practical handbook for the modern kite flyer', door Ron Moulton en Pat Lloyd.

19 x 24,5 cm, 256 pagina's soft cover, uitgave Argus Books Hemel Hempstead 1992, ISBN 1 85486 050 X. Prijs Hfl 42.50.

Voor de tweede keer in zijn carrière heeft Ron Moulton een boek onder de titel 'Kites' geschreven. Het eerste, in 1978, viel op door zijn verzorgde vormgeving en de fraaie tekeningen van Pat Lloyd. Inhoudelijk was het een beetje 'slap' boek met veel beschrijvingen van commerciële modellen en een klein aantal zelfbouwmodellen. Het boek kwam, wat mij betreft terecht, nooit uit de schaduw van de vliegerbijbel, het boek van Pelham.

Na 14 jaar stilte is Moulton terug met een veel beter boek. Dik (256 pagina's), zwaar (meer dan een pond) en bijna helemaal up-to-date. Zoals blijkt uit het nawoord heeft Ron er 3 jaar aan gewerkt (samen met Pat Lloyd) en dat heeft geresulteerd in een nieuwe klassieker.

Ook dit boek ziet er goed uit. De tekeningen van Lloyd zijn nog steeds prachtig en de zwart-wit foto's (van Moulton) geven de informatie die ze moeten geven. Meer moeite heb ik met de 16 kleurenpagina's. Vormgevingsbureau Albion Design vond het nodig allerlei kleurenfoto's over en door elkaar heen te plakken waardoor deze dure 'oogvangers' een goedkope uitstraling krijgen. Zonde.

De tekst van Moulton is uitstekend. Ron schrijft helder en bij vlagen heel geestig. Bovendien heeft hij zijn huiswerk goed gedaan. Hij heeft voortdurend contact met de bekende kanjers van de internationale vliegerscène en weet daardoor met kennis van zaken de laatste ontwikkelingen van commentaar te voorzien. Bovendien schuwt hij niet ook ingewikkelde zaken uit te leggen: haarfijn doet hij uit de doeken hoe bijvoorbeeld fiberglas stokken worden gefabriceerd. Zo te lezen is hij zelfs nog even in de fabriek gaan kijken.

Wat betreft de inhoud van het boek valt er ook weinig te klagen. Eigenlijk alles komt wel ter sprake, van alle moderne zelfbouwmaterialen via luchtfotografie en rokkaku vechtvliegeren tot en met stuntvlieger-figuren en alles daar tussenin. Nadrukkelijk blijft één onderwerp buiten beschouwing: vliegerhistorie. Daar zijn genoeg andere boeken over meent Moulton, en

wilde nu eens een 'modern' boek schrijven. Hoofdstuk 6 is een beetje raar hoofdstuk. Dit behandelt uitputtend (20 pagina's) het naar beneden gooien van speelgoedberen vanaf de vliegerlijn. De beren hangen aan een parachute of parafoil, dragen een speciaal vliegenierspak compleet met bril en brommen na iedere geslaagde landing: 'We bearly made it!' Hardstikke lollig natuurlijk, en Moulton gooit al zijn schrijverstalent er tegen aan om het nog leuker te maken, maar ik vind het allemaal een tikje te 'tongue in the creek', zeg maar gewoon flauwekul.

Tot zover de kleine kritiek, nu de belangrijke. De bouwbeschrijvingen, hoe mooi getekend dan ook, zijn niet goed. Een redelijk ingewikkelde vlieger als bijvoorbeeld de Hawaiian moet het doen met één pagina. Pat Lloyd moet dus proppen om alle details er op te krijgen, slaagt daar wonderwel in, maar het resultaat is een nauwelijks te begrijpen chaos. Alleen gevorderde vliegeraars zullen hier na lang turen iets van begrijpen. Moulton had hier moeten kiezen: of een uitgebreide beschrijving of helemaal niets.

In de bibliografie achterin het boek schrijft Moulton over de bouwbeschrijvingen van Pelham: 'We've often wondered how kitemakers have managed to work it all out.' Precies hetzelfde dacht ik toen ik probeerde een Hawaiian 'in elkaar te denken'.

Een beetje droevig heb ik Moultons opmerkingen over veiligheid tot mij genomen. Uit de tekst blijkt dat Ron van alle gevaren op de hoogte is. Hij geeft voorbeelden van enige bloedstollende ongelukken uit het verleden en benadrukt de rol van het gezonde verstand tijdens het vliegeren. Waarom, vraag ik me dan af, heeft hij op pagina 57 doodleuk een stuntelaar met harnas, stok en grondlijn afgebeeld? We weten toch allemaal hoe de vliegergemeenschap aan haar eerste dodelijke ongeval is gekomen? Zelfs een snelontsluiter ontbreekt. Brrr. Op pagina 177 distantieert Moulton zich nadrukkelijk van het macho vliegeren maar de foto's erbij zijn zó spectaculair (een jumper 'kilometers hoog' vrijvliegend) dat het tegengestelde resultaat wordt bereikt: DIT WIL IK OOK !

Een laatste kritische opmerking betreft de bijlagen. Hoewel de schrijver zich bij voorbaat verontschuldigt voor eventuele omissies, is het noodzakelijk hem hier bestraffend toe te spreken. Ron, alles best, maar in het overzicht